
Research article

**KESAHAN KANDUNGAN INSTRUMEN PENILAIAN MINAT TERHADAP
AKTIVITI FIZIKAL**

Nurul Diyana Binti Sanuddin & Ahmad Bin Hashim

Faculty of Sports Science and Coaching, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tg Malim, Perak,
Malaysia

Abstrak

Journal of Sports Science and Physical Education 6(2): 45-54, 2017 - Kajian ini dijalankan adalah untuk menentukan kesahan kandungan instrumen penilaian minat dan kecenderungan pelajar terhadap aktiviti kecergasan fizikal. Penyelidik akan menentukan kesahan dan kebolehpercayaan soal selidik *Children's Attractive to Physical Activity (CAPA)* bagi menilai minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal untuk menjamin kesahihan item-item (instrumen) agar bersifat defensibility, tepat, sesuai dan relevan dengan kajian, 'meaningfulness' dan kebolehgunaan serta boleh menyediakan maklumat yang bermakna. Hasil kajian ini, menunjukkan instrumen soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, dalam kajian ini mempunyai nilai kesahan kandungan pakar bahasa yang tinggi iaitu .78. dan nilai kesahan kandungan pakar bidang yang tinggi iaitu .77. Oleh itu, nilai korelasi kebolehpercayaan soal selidik diperoleh melalui kaedah Cronbh Alpha iaitu $r = 0.76$. Ini dapat menjelaskan bahawa kandungan soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, adalah sangat relevan untuk digunakan.

Kata kunci: Kesahan Kandungan Pakar Bahasa, Kesahan Kandungan Pakar Bidang, Soal selidik Minat terhadap aktiviti fizikal (*Children's Attractive to Physical Activity (CAPA)*), Kebolehpercayaan Soal Selidik

CONTENTS VALIDITY OF INTEREST ASSESSMENT INSTRUMENT TO PHYSICAL ACTIVITIES

ABSTRACT

This study was conducted to determine the content validity of the interest assessment instruments and students' interest in physical fitness activities. Researchers will determine the validity and reliability of the Children's Attractive to Physical Activity (CAPA) questionnaire to assess the child's interest in physical fitness activities to ensure the validity of the items (instruments) to be defensible, accurate, appropriate and relevant to the study, and usability and can provide meaningful information. The results of this study show that children's Attraction to Physical Activity questionnaire (CAPA) has a high literacy content value of .78. and the value of the true expertise of the field expert is .77. Therefore, the correlation value of questionnaire reliability was obtained through the Cronbh Alpha method of $r = 0.76$. This can be explained that the contents of the Children's Attraction to Physical Activity (CAPA) questionnaire are very relevant to use.

Keywords: *Language Expert Validity, Field Expert Validity, Child's Attractive to Physical Activity (CAPA) Questionnaire, Reliability of Questionnaire*

PENGENALAN

Aktiviti fizikal yang dilakukan secara kerap adalah bermanfaat untuk kesihatan tulang dan rangka, pembangunan kemahiran motor dan perkembangan psikososial serta kognitif kanak-kanak. Satu kajian melaporkan bahawa majoriti kanak-kanak Asia tidak mencapai tahap aktiviti fizikal yang telah dicadangkan dan kekurangan tahap aktiviti fizikal dalam kalangan kanak-kanak telah menjadi salah satu kebimbangan. Walaupun Lee dan rakan-rakan (2016), menyatakan bahawa kanak-kanak sekolah pernah mempunyai tahap aktiviti fizikal yang tinggi, tetapi satu kajian terbaru yang dijalankan mendapati bahawa kanak-kanak sekolah tidak melibatkan diri dalam aktiviti fizikal yang mencukupi. Aktiviti fizikal kanak-kanak sekolah selalunya akan dipengaruhi oleh ciri-ciri peribadi, keluarga, sosial, faktor-faktor persekitaran ekonomi dan fizikal.

Manakala Martinez-Gomez dan rakan-rakan (2010), mencadangkan bahawa kanak-kanak dan remaja perlu melakukan sekurang-kurangnya selama 60 minit aktiviti fizikal bagi meningkatkan mengekalkan tahap kesihatan yang baik dan meningkat tahap kardiovaskular mereka. Walaupun kepentingan aktiviti fizikal diketahui umum secara meluas, tetapi aktiviti fizikal masih menjadi masalah berleluasa di kalangan pelajar sekolah (Wong, Parikh, Poh, Deurenberg, & SEANUTS Malaysia Study Group, 2016).

Fizikal yang tidak aktif semasa kanak-kanak telah dikaitkan dengan hasil kesihatan yang negatif dan menyumbang kepada peningkatan berat badan yang berlebihan dan obesity ketika remaja. Oleh itu, untuk menggalakkan penglibatan kanak-kanak dalam melakukan aktiviti fizikal suatu program yang menarik dan sesuai perlu dibentuk. Untuk memaksimumkan keberkesanan program tersebut, penyumbang kepada minat kanak-kanak untuk melakukan aktiviti fizikal perlu dikenal pasti dengan jelas sebagai contoh faktor sosial dan psikologi (Seabra, Maia, Seabra, Welk, Brustad, & Fonseca, 2013).

Sekolah adalah persekitaran yang paling ideal untuk mempromosikan aktiviti fizikal sepanjang hayat kerana minat kanak-kanak boleh dibentuk dan dipupuk melalui aktiviti bermain. Di sekolah, peluang untuk kanak-kanak menjadi aktif secara fizikal boleh disediakan semasa kelas pendidikan jasmani, semasa waktu kelas (aktiviti rehat), semasa waktu rehat, dan sebelum atau selepas waktu sekolah (aktiviti kurikulum) (Cardon, Haerens, Verstraete, & De Bourdeaudhuij, 2009). Aktiviti fizikal adalah tingkah laku yang berlaku dalam pelbagai bentuk dan konteks. Oleh itu, penglibatan yang aktif dalam melakukan aktiviti fizikal secara kerap ataupun konsisten dapat mengurangkan faktor risiko terhadap pelbagai isu kesihatan terutamanya obesiti.

Menurut Brustad (1996), telah menyatakan bahawa kepentingan untuk membangunkan satu ukuran atau penilaian bukan sahaja multidimensi tetapi juga dapat mengenalpasti aspek-aspek yang berbeza berdasarkan minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal. Pembinaan instrumen kaji selidik yang baru iaitu *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* telah mengambil kira keperluan dimensi kognitif dan efektif yang dipecahkan kepada lima domain iaitu penerimaan rakan sebaya dalam permainan dan sukan, kepentingan bersenam,

minat terhadap permainan dan sukan, minat melakukan senaman fizikal atau senaman dan minat terhadap aktiviti kecergasan fizikal yang lasak.

Lima gagasan tersebut telah memberikan signifikan yang tinggi terhadap penglibatan kanak-kanak dalam melakukan aktiviti fizikal. Daripada lima gagasan tersebut, penerimaan rakan sebaya dalam permainan dan sukan adalah berkait rapat dengan psikologi dan persekitaran yang berkaitan dengan persepsi terhadap hubungan rakan sebaya. Gagasan yang berkaitan dengan kepentingan bersenam memberi tumpuan kepada aspek kognitif iaitu berkaitan minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal. Manakala tiga gagasan lain adalah berkaitan dengan keseronokan dan unsur keseronokan terhadap minat dalam melakukan aktiviti kecergasan fizikal. Bagi tujuan kajian ini, instrumen kaji selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* yang telah diubahsuai oleh penyelidik akan digunakan bagi mengukur minat para pelajar terhadap aktiviti kecergasan fizikal.

Objektif kajian

Tujuan kajian ini dijalankan adalah untuk menentukan kesahan dan kebolehpercayaan soal selidik minat dan kecenderungan pelajar lelaki dan perempuan 11 tahun dalam melakukan aktiviti kecergasan fizikal.

Pernyataan masalah

Simon dan Smoll (1974) telah membina instrumen soal selidik *Children's Attitudes Towards Physical Activity (CATPA)* bagi menilai perbezaan sikap kanak-kanak dalam melakukan aktiviti kecergasan fizikal. Bagaimanapun Duda (1988) menyatakan bahawa, instrumen soal selidik tersebut dikatakan tidak sesuai digunakan untuk menilai minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal. Manakala, pada tahun 1993 Brustad telah membina instrumen soal selidik yang baru iaitu *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* bagi mengenalpasti aspek-aspek yang berbeza berdasarkan minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal, tetapi menurut Ries dan rakan-rakan (2009), soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* yang telah diterjemahkan didapati menghadapi masalah dalam memahami format alternatif "berstruktur 4 titik".

METODOLOGI

Penyelidik akan menentukan kesahan dan kebolehpercayaan soal selidik *Children's Attractive to Physical Activity (CAPA)* bagi menilai minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal untuk menjamin kesahihan item-item (instrumen) agar bersifat defensibility, tepat, sesuai dan relevan dengan kajian, 'meaningfulness' dan kebolegunaan serta boleh menyediakan maklumat yang bermakna.

Instrumen soal selidik ini akan dinilai dan diuji kesahan dan kebolehpercayaan bagi mengukur minat dan kecenderungan pelajar. Kajian dalam fasa ini, juga adalah untuk menentukan kesahan item-item dalam gagasan soal selidik Minat Kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal (*Childrens Attraction to Physical Activity – CAPA*). Kajian dalam peringkat ini menggunakan sampel seramai 60 orang kanak-kanak yang berumur 11 tahun dari Sekolah Kebangsaan Dato Sagor, Kampong Gajah, Perak yang digunakan untuk menilai kebolehpercayaan (*Cronbach's Alpha*) soal selidik Minat Kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal (*Childrens Attraction to Physical Activity – CAPA*). Kajian rintis ini akan dijalankan di salah sebuah sekolah yang terdapat di daerah perak tengah, Perak. Sekolah ini dipilih berdasarkan ciri-ciri persekitaran sekolah yang hampir sama dengan sekolah yang akan digunakan dalam kajian sebenar, mempunyai kemudahan peralatan untuk menjalankan kajian rintis, mempunyai kemudahan pengangkutan dan menjimatkan perbelanjaan pengurusan.

Jadual 1 menunjukkan bilangan saiz sampel pelajar lelaki dan perempuan dalam kajian rintis yang digunakan oleh penyelidik. Subjek dalam kajian ini, akan dipilih secara rawak menggunakan teknik persampelan (*intact sampling*), dari Sekolah Kebangsaan Dato Sagor, Kampong Gajah, Perak sebagai subjek kajian. Penyelidik akan memastikan subjek yang dipilih memahami setiap soalan yang dikemukakan dalam soal selidik tersebut.

Jadual 1

Bilangan Saiz Sampel Pelajar Dalam Kajian Rintis

Sekolah	Umur	Jantina	
		Lelaki	Perempuan
Sekolah Kebangsaan Dato Sagor	11	32	28

N= 60

Dalam kajian ini, bagi menentukan kesahan kandungan instrumen soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* penyelidik telah merujuk empat orang pakar bahasa yang terdiri daripada dua orang pensyarah Bahasa Inggeris yang berkelulusan Sarjana Pendidikan TESL (*Teaching English as a Second Language*) dari Universiti Teknologi Mara Seri Iskandar, seorang dari guru pakar bahasa melayu dan seorang lagi dari guru ketua bidang bahasa. Hasil dari kesahan kandungan ini, setiap pakar dapat memberikan pandangan berkaitan struktur bahasa yang diterjemahkan dari Bahasa Inggeris kepada Bahasa Malaysia melalui proses *back-to-back translation*.

Manakala, bagi menentukan kesahan konten instrumen soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)* penyelidik telah merujuk tiga orang pakar bidang yang terdiri daripada dua orang pensyarah Sains Sukan dan Rekreasi dari Universiti Teknologi Mara Shah Alam, seorang dari guru ketua bidang Pendidikan Jasmani dan Kesihatan. Hasil dari kesahan konten ini, setiap pakar dapat memberikan pandangan berkaitan konten yang digunakan untuk mengukur tahap minat kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal.

DAPATAN KAJIAN

Dalam kajian ini, bagi menentukan kesahan kandungan, penyelidik telah menyenaraikan kandungan soal selidik yang telah dipilih. Item-item instrumen bagi soal selidik telah diteliti dan diperhalusi berdasarkan maklumbalas dan penilaian pakar bahasa yang dilantik. Sekiranya struktur bahasa dalam soal selidik didapati mempunyai beberapa kelemahan, penyelidik akan melakukan penambahbaik berdasarkan maklumbalas yang telah diberikan oleh pakar bahasa. Instrumen yang digunakan oleh penyelidik bagi menentukan pencapaian kesahan kandungan adalah dengan menggunakan instrumen kaji selidik yang berbentuk skala likert yang mempunyai 5 skala iaitu 5 (Sangat setuju), 4 (Setuju), 3 (Kurang Setuju), 2 (Tidak Setuju) dan 1 (Sangat tidak setuju). Penilaian pakar yang digunakan adalah berdasarkan oleh formula yang telah dicadangkan oleh Sidek dan Jamaludin pada tahun 2005 seperti di bawah:

$$\frac{\text{Jumlah Skor Pakar (X)}}{\text{Skor Maksimum (25)}} \times 100\% = \text{Pencapaian Kesahan Kandungan Pakar}$$

Jadual 2 di bawah menunjukkan nilai kesahan kandungan bahasa bagi instrumen Kaji Selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, hasil daripada penilaian empat orang pakar bahasa yang telah dipilih oleh penyelidik. Menurut Tuckman (1978) nilai .60 dianggap telah menguasai atau mencapai tahap pencapaian yang tinggi. Oleh itu, hasil kajian ini, menunjukkan instrumen kaji selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, dalam kajian ini mempunyai nilai kesahan kandungan yang tinggi iaitu .78. Oleh itu, nilai ini dapat menjelaskan bahawa penterjemahan bahasa yang digunakan dalam instrumen kaji selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, adalah sangat relevan diguna pakai dalam kajian ini.

Jadual 2

Kesahan Kandungan (Pakar Bahasa) Instrumen Kaji Selidik Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)

Skor	Bahasa 1	Bahasa 2	Bahasa 3	Bahasa 4
Item 1	3	5	4	3
Item 2	4	4	3	4
Item 3	5	4	4	4
Item 4	4	3	3	4
Item 5	4	5	4	4
Nilai <i>r</i>	0.8	0.84	0.72	0.76

Nilai keseluruhan *r* = 0.78

Item-item instrumen bagi soal selidik telah diteliti dan diperhalusi berdasarkan maklumbalas dan penilaian pakar bahasa yang dilantik. Sekiranya terdapat kelemahan di dalam kandungan soal selidik ini berdasarkan pandangan dan pendapat yang diberikan oleh pakar, penyelidik akan melakukan penambahbaikan ke atas konten soal selidik ini bagi mencapai bjektif yang telah ditetapkan oleh penyelidik. Instrumen yang digunakan oleh penyelidik bagi menentukan pencapaian kesahan konten adalah dengan menggunakan instrumen kaji selidik yang berbentuk skala likert yang mempunyai 5 skala iaitu 5 (Sangat setuju), 4 (Setuju), 3 (Kurang Setuju), 2 (Tidak Setuju) dan 1 (Sangat tidak setuju). Penilaian pakar yang digunakan adalah berdasarkan oleh formula yang telah dicadangkan oleh Sidek dan Jamaludin pada tahun 2005 seperti di bawah:

$$\frac{\text{Jumlah Skor Pakar (X)}}{\text{Skor Maksimum (25)}} \times 100\% = \text{Pencapaian Kesahan Kandungan Pakar}$$

Jadual 3

Kesahan Konten (Pakar Bidang) Instrumen Kaji Selidik Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)

Skor	Konten 1	Konten 2	Konten 3
Item 1	3	4	5
Item 2	5	4	4
Item 3	4	3	3
Item 4	4	4	4
Item 5	3	4	4
Nilai <i>r</i>	0.76	0.76	0.8

Nilai keseluruhan $r = .77$

Jadual 3 di atas menunjukkan nilai kesahan konten bagi instrumen Kaji Selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, hasil daripada penilaian tiga orang pakar konten yang telah dipilih oleh penyelidik. Menurut Tuckman (1978) nilai $.60$ dianggap telah menguasai atau mencapai tahap pencapaian yang tinggi. Oleh itu, hasil kajian ini, menunjukkan instrumen kaji selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, dalam kajian ini mempunyai nilai kesahan kandungan yang tinggi iaitu $.77$. Oleh itu, nilai ini dapat menjelaskan bahawa instrumen kaji selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, adalah sangat relevan diguna pakai dalam kajian ini.

Kebolehpercayaan Soal Selidik

Manakala, keputusan daripada kajian rintis akan digunakan untuk mengenalpasti kebolehpercayaan bagi soal selidik. Keputusan tersebut akan menentukan kesahan item-item di dalam soal selidik, menukar semua perkataan yang kurang jelas, mengubah suai item-item yang berulang dan tidak berkaitan, mengenal pasti item-item yang terlalu mudah, sukar, kompleks dan di luar pengalaman responden, mengubahsuai struktur urutan dan reka bentuk soal selidik berdasarkan maklum balas subjek. Bagi Cohen (1988), nilai pekali korelasi antara 0.10 hingga 0.29 dianggap kecil, nilai pekali korelasi antara 0.30 hingga 0.49 dianggap sederhana dan nilai pekali korelasi antara 0.50 hingga 1.00 dianggap sebagai tinggi. Oleh itu, nilai Cronbach Alpha yang melebihi 0.60 sering kali diguna pakai sebagai indeks kebolehpercayaan sesuatu instrument.

Nilai kebolehpercayaan yang kurang daripada 0.60 adalah dianggap rendah dan tidak boleh diterima, nilai Alfa antara 0.60 hingga 0.80 adalah diterima manakala nilai Alfa yang melebihi 0.80 adalah dianggap baik. Berdasarkan penerangan di atas, penyelidik telah menggunakan nilai Cronbach Alpha bagi menentukan kebolehpercayaan soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*. Oleh itu, nilai keseluruhan r bagi 30 item = 0.76 ini dapat menjelaskan bahawa kandungan soal selidik *Children's Attraction to Physical Activity (CAPA)*, adalah sangat relevan digunapakai dalam kajian ini.

Jadual 4

Kajian Rintis – Nilai Pekali Kebolehpercayaan Item – Item Soal Selidik Berdasarkan Faktor Kajian (Children's Attraction to Physical Activity - CAPA)

Faktor	Nilai Alpha
Penerimaan rakan sebaya dalam permainan dan sukan	0.74
Kepentingan bersenam	0.77
Minat terhadap permainan dan sukan	0.79
Suka melakukan aktiviti senaman	0.82
Suka terhadap aktiviti fizikal yang lasak	0.72
Nilai keseluruhan r bagi 30 item = 0.76	

KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, kajian rintis yang telah dijalankan ini adalah satu instrumen penilaian yang bersesuaian untuk menilai minat dan kecenderungan kanak-kanak terhadap aktiviti kecergasan fizikal. Oleh itu, adalah dicadangkan model baru (30 item), pada asal (Amerika: 15 item) boleh digunakan untuk menilai minat dan kecenderungan kanak-kanak kepada aktiviti kecergasan fizikal dalam kalangan kanak-kanak. Di samping itu juga, penyelidik juga dapat menunjukkan bahawa skala yang sesuai dapat memberikan pengetahuan yang mendalam tentang

pengaruh psikososial yang menyokong kepada minat dan kecenderungan kanak-kanak terhadap aktiviti kecegasan fizikal.

Secara umumnya, tingkah laku individu dalam melakukan aktiviti kecegasan fizikal boleh diterangkan melalui konstruk tingkah laku manusia yang berasaskan kepada sosial ekologi model yang mana faktor individu, sosial dan persekitaran adalah faktor yang saling berkait antara satu sama lain (Bowser, 2013). Kesimpulannya, bagi meningkatkan minat kanak-kanak dalam melakukan aktiviti fizikal hubungan sosial yang kuat antara kanak-kanak, ibubapa dan masyarakat diperlukan bagi menggalakkan mereka untuk melakukan aktiviti fizikal di sekolah mahupun di kawasan rumah. Galakan dan didikan yang membina dapat membantu kanak-kanak tentang manfaat dan kebaikan untuk melakukan aktiviti fizikal.

RUJUKAN

- Bowser, J. (2013). Understanding and Promoting Physical Activity and Aerobic Fitness among Middle School Children Based on the Socio-Ecological Model (Doctoral dissertation, The University of Wisconsin–Madison)
- Brustad, R. J. (1996). Attraction to physical activity in urban schoolchildren: Parental socialization and gender influences. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 67(3), 316-323.
- Cardon, G. M., Haerens, L. L., Verstraete, S., & De Bourdeaudhuij, I. (2009). Perceptions of a school-based self-management program promoting an active lifestyle among elementary schoolchildren, teachers, and parents. *Journal of Teaching in Physical Education*, 28(2), 141-154.
- Cohen, J (1988). *Statistical Power Analysis for The Behavior Science (2nd ed.)* New Jersey: Lawrence Erlbaum Association
- Duda, J. L. (1998). *Advances in Sport and Exercise Psychology Measurement*. Morgantown, WV: Fitness Information Technology, Inc.
- Martinez-Gomez, D., Ruiz, J. R., Ortega, F. B., Casajús, J. A., Veiga, O. L., Widhalm, K., ... & España-Romero, V. (2010). Recommended levels and intensities of physical activity to avoid low-cardiorespiratory fitness in European adolescents The HELENA study. *American Journal of Human Biology*, 22(6), 750-756.
- Ries F, Granados SR, Galarraga SA., (2009). Scale development for measuring and predicting adolescent's leisure time physical activity behavior. *Journal of Sports Science and Medicine*. 8:629-38.
- Wong, J. E., Parikh, P., Poh, B. K., Deurenberg, P., & SEANUTS Malaysia Study Group. (2016). Physical Activity of Malaysian Primary School Children Comparison by Sociodemographic Variables and Activity Domains. *Asia-Pacific Journal of Public Health*, 1010539516650726.

✉ Nurul Diyana Binti Sanuddin
Faculty of Sports Science and Coaching,
Sultan Idris Education University,
Tg Malim, Perak
MALAYSIA
E-mail: diyanasanuddin@gmail.com